

25.10.2021

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά αριθ. 0409/2021 της K. R., βρετανικής ιθαγένειας, σχετικά με εικαζόμενη άνιση μεταχείριση μη Μαλτέζων Ευρωπαίων πολιτών που κατοικούν στη Μάλτα και Μαλτέζων πολιτών όσον αφορά την πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη στη Μάλτα

1. Περίληψη της αναφοράς

Η αναφέρουσα ισχυρίζεται ότι υπάρχει πιθανή παραβίαση του δικαίου της ΕΕ στη Μάλτα όσον αφορά τις διαφορετικές προϋποθέσεις που ισχύουν για τους Μαλτέζους και τους μη Μαλτέζους πολίτες της ΕΕ όσον αφορά την πρόσβαση σε νοσοκομειακή περίθαλψη. Επισημαίνει τις διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, δεδομένου ότι το μεγαλύτερο νοσοκομείο του νησιού απαιτεί από όλους τους πολίτες της ΕΕ να προσκομίσουν τα αποδεικτικά μισθοδοσίας τους ως απόδειξη καταβολής εισφορών στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της Μάλτας προκειμένου να λάβουν περίθαλψη, ενώ οι Μαλτέζοι πολίτες απλώς καλούνται να επιδείξουν τα δελτία ταυτότητάς τους ανεξάρτητα από το αν καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές ή όχι. Θεωρεί απαράδεκτο το γεγονός ότι δεν έχουν όλοι οι πολίτες πρόσβαση στην υγεία επί ίσοις όροις και ότι ορισμένοι πρέπει να προσκομίσουν το πιο πρόσφατο αποδεικτικό μισθοδοσίας τους προκειμένου να λάβουν την περίθαλψη που χρειάζονται. Ως εκ τούτου, ζητεί από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να λάβουν μέτρα για τον τερματισμό αυτής της παράνομης πρακτικής.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 26 Ιουλίου 2021. Η Επιτροπή εκλήθη να παράσχει πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 227 παράγραφος 6 του Κανονισμού.

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 25 Οκτωβρίου 2021

Παρατηρήσεις της Επιτροπής

Με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται στην αναφορά, φαίνεται ότι ο πάροχος υγειονομικής

περίθαλψης της Μάλτας (Mater Dei) ζητά από όλους τους πολίτες της ΕΕ να προσκομίσουν αποδεικτικά μισθοδοσίας, ως απόδειξη ότι έχουν καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές στη Μάλτα, προκειμένου να τύχουν θεραπείας ακόμη και για επείγοντα περιστατικά, ενώ οι Μαλτέζοι πολίτες υποχρεούνται απλώς να επιδείξουν τα δελτία ταυτότητάς τους, ανεξάρτητα από το αν έχουν ή δεν έχουν καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές .

Κατ' αρχάς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης προβλέπει συντονισμό και όχι εναρμόνιση των εθνικών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών καθώς και των κρατών του ΕΟΧ και της Ελβετίας. Συνεπώς, κάθε κράτος μέλος δύναται να καθορίζει ελεύθερα τους όρους του οικείου συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, όπως μεταξύ άλλων τις προσφερόμενες παροχές, τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, τον τρόπο υπολογισμού των παροχών αυτών και το ύψος των καταβαλλόμενων εισφορών. Το δίκαιο της ΕΕ, συγκεκριμένα ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης¹, καθορίζει κοινούς κανόνες και κοινές αρχές που οφείλουν να τηρούν όλες οι εθνικές αρχές κατά την εφαρμογή του εθνικού δικαίου. Οι κανόνες αυτοί εγγυώνται ότι κατά την εφαρμογή των διαφορετικών εθνικών νομοθεσιών γίνονται σεβαστές οι βασικές αρχές της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι η εφαρμογή των διαφόρων εθνικών νομοθεσιών δεν έχει δυσμενείς επιπτώσεις στα πρόσωπα που ασκούν το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ.

Σημειωτέον ότι οι κανόνες αυτοί ισχύουν αποκλειστικά για τα δημόσια συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και, ως εκ τούτου, μόνο για παροχές υγειονομικής περίθαλψης στο πλαίσιο του δημόσιου συστήματος υγείας. Αντιθέτως, δεν ισχύουν για τον ιδιωτικό τομέα, για παράδειγμα σε περίπτωση θεραπειών σε ιδιωτικό νοσοκομείο.

Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι αρμόδια για τον καθορισμό των εθνικών όρων και των διοικητικών διαδικασιών για τη χορήγηση παροχών κοινωνικής ασφάλισης εξακολουθούν να είναι τα κράτη μέλη. Ωστόσο, το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 ορίζει ότι τα πρόσωπα στα οποία εφαρμόζεται ο κανονισμός αυτός απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα και υπέχουν τις ίδιες υποχρεώσεις βάσει της νομοθεσίας ενός κράτους μέλους όπως και οι υπήκοοι του κράτους αυτού. Με άλλα λόγια, αυτό σημαίνει ότι οι μη Μαλτέζοι πολίτες της ΕΕ, του ΕΟΧ ή της Ελβετίας δεν πρέπει να τυγχάνουν λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης απ' ότι οι Μαλτέζοι υπήκοοι. Για όλους τους ασφαλισμένους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους, ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για παροχές ασθενοίας σε είδος που προβλέπονται από τη νομοθεσία της Μάλτας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι πολίτες της ΕΕ καθώς και του ΕΟΧ και της Ελβετίας που ασκούν τη δραστηριότητά τους στη Μάλτα και είναι ασφαλισμένοι εκεί, έχουν, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους, δικαίωμα πρόσβασης σε υγειονομική περίθαλψη υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους μέλους. Επιπροσθέτως, ο ίδιος κανόνας ισχύει για τα πρόσωπα που κατοικούν στη Μάλτα, αλλά ασκούν τη δραστηριότητά τους σε άλλο κράτος μέλος. Βάσει του φορητού εγγράφου S1, τα πρόσωπα αυτά καλύπτονται από το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης της Μάλτας ωσάν να ήταν ασφαλισμένα εκεί, και, ως εκ τούτου, υπόκεινται στις

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ και για την Ελβετία), *EE L 166 της 30.4.2004, σ. 1-123*.

ίδιες απαιτήσεις όταν αναζητούν υγειονομική περίθαλψη.

Όσον αφορά τους πολίτες της ΕΕ καθώς και του ΕΟΧ και της Ελβετίας που διαμένουν προσωρινά μόνο στη Μάλτα, δικαιούνται την απαραίτητη υγειονομική περίθαλψη υπό τους ίδιους όρους με τα πρόσωπα που είναι ασφαλισμένα στη χώρα αυτή. Η Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας (ΕΚΑΑ) είναι το έγγραφο που βεβαιώνει ότι ο κάτοχός της έχει στο πλαίσιο του δημόσιου συστήματος υγείας δικαίωμα σε αναγκαία υγειονομική περίθαλψη, επείγουσα ή μη.

Συμπέρασμα

Με βάση τα ανωτέρω, φαίνεται ότι οι μη Μαλτέζοι πολίτες της ΕΕ (καθώς και του ΕΟΧ και της Ελβετίας) και οι Μαλτέζοι πολίτες δεν τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης όσον αφορά τα έγγραφα που πρέπει να επιδεικνύουν στον δημόσιο φορέα παροχής υπηρεσιών υγείας προκειμένου να τύχουν υγειονομικής περίθαλψης.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έχει επικοινωνήσει με τις αρχές της Μάλτας για να λάβει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με το θέμα αυτό και να διασφαλίσει ότι τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 όσον αφορά τους μη Μαλτέζους πολίτες της ΕΕ (καθώς και του ΕΟΧ και της Ελβετίας) που κατοικούν ή διαμένουν στη Μάλτα.

Η Επιτροπή θα ενημερώσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο.